

[Undervisningsministeren.]

for tidligt at stille Forslag herom. Saa længe vi ikke er i Stand til at udnytte de nuværende Seminariers Kapacitet fuldt ud, vil Oprettelsen af et nyt kun betyde, at vi spreder det Antal Elever, der maatte melde sig paa et Seminarium, mere endnu, og det vil jo ikke betyde noget over for Lærermangelen.

Jeg er derfor for nærværende blevet staaende ved det foreliggende Lovforslag, som jeg nu skal gøre nogle Bemærkninger om.

Ændringen til Folkeskolelovens § 16, Stk. 1, gaar ud paa, at det daglige Timetal i første Klasse kan begrænses til 3 Timer, selv om det aarlige Timetal paa 720 ikke naas, men det kan kun ske under Forudsætning af, at det samlede Timetal i de 4 Grundskoleklasser ikke bliver mindre end fastslaaet i Loven, nemlig 2 880 i alt. Dette betyder naturligvis i det lange Løb ikke nogen Lærerbesparelse, men det kan i de første Aar betyde en hel Del, og det er endvidere en i pædagogisk Henseende efter mit Skøn anbefalingsværdig Foranstaltning. Desuden kan det maaske ogsaa for de store Skolevæsenere i København og de store Byer betyde en Lettelse med Hensyn til Lokaler, idet disse utvivlsomt kan udnyttes bedre ved denne Ordning. Vi bør jo ikke glemme, at vi foruden at staa over for en betydelig Lærermangel staar over for en betydelig Skolenød overordentlig mange Steder.

Ændringen til § 24 gaar ud paa, at Forskolelærerinder fra Skoleaaret 1949—50 ogsaa kan ansættes ved Købstadskoler og købstadordnede Skoler paa Landet, hvor de saa skal lønnes som andre Lærere paa Landet, kun er sidste Løntrin lidt lavere. Jeg henviser her til Lovforslaget. En Ordning som denne har man i mange Aar haft i Sverige, og da den utvivlsomt er en af de Veje, ad hvilke Lærermangelen kan afbødes, finder jeg det ikke betænkeligt i den nuværende Situation at foreslaa den. Jeg tilføjer, at det selvfølgelig er en Betingelse, at Forskolelærerindernes Virksomhed ikke udstrækkes ud over de tre første Skoleaar, da disse Lærerinders Uddannelse jo er begrænset til Smaa børns undervisning. Ændringerne til §§ 35 og 39 gælder København og gaar ud paa det samme som de lige nævnte for det øvrige Land.

Endelig foreslaas § 43 i Folkeskoleloven, der handler om Undervisningspligten, ændret saaledes, at Kommunalbestyrelsen skal optage de Børn, der fylder 7 Aar i Skoleaarets 3 første Maaneder — som altsaa mindst er $6\frac{3}{4}$ Aar —, men den bevarer sin

Ret til ogsaa at optage Børn, der ved Skoleaarets Begyndelse er fyldt 6 Aar.

Et Flertal inden for Udvalget ønskede at forbyde, at Børn under $6\frac{3}{4}$ Aar optoges, men Ministeriet har ikke ment det rigtigt at gaa saa vidt. Nu kommer det til at afhænge af Kommunalbestyrelsens Beslutning, om man skal gaa til denne Begrænsning, som — det maa indrømmes — vilde betyde en væsentlig Besparelse af Lærerkrafter.

Jeg skal med disse Bemærkninger anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Behandling i det høje Ting.

Dernæst skal jeg have den Ære at fremsætte *Forslag til Lov om en midlertidig Ordning af Lærereksamen for Studenter.*

Lovforslaget gaar ud paa at bemyndige Undervisningsministeren til at indrette en midlertidig Uddannelse for Studenter til Lærereksamen i Henhold til Lov om Seminarier Nr. 130 af 15. April 1930. Tanken er, at Studenter skal kunne tilendebringe Uddannelsen paa 2 eller 3 Aar. De nærmere Regler herfor fastsættes af Undervisningsministeriet, og Lovens Midlertidighed understreges derved, at den skal forelægges til Revision her i Rigsdagen senest om 5 Aar, i Samlingen 1951—52.

Hidtil har det været saaledes, at Studenter under visse Betingelser kan optages i første Seminarieklasse uden Optagelsesprøve, og at Studenter med rent mg, Tallet 14, kan gaa ind i anden Seminarieklasse mod, at de bestaar en Optagelsesprøve og underkaster sig en Prøve i visse Fag. Endvidere kan visse Fag overføres fra Studentereksamen til Lærereksamen.

Nu er det altsaa Tanken med dette Lovforslag at indrette en 2-aarig Lærereuddannelse med Studentereksamen som Grundlag. Derved haaber man at kunne drage betydelige Kredse af unge af begge Køn til Lærergjerningen. I Sverige og Norge har man stedse haft en saadan Seminarieuddannelse ved Siden af den almindelige, uden at det har givet Anledning til Gnidninger eller Splittelse inden for Lærerstand. Jeg maa derfor mene, at det er forsvareligt, at Forsøget ogsaa gøres her i Danmark, men jeg føjer til, at hvis den Situation, som foreligger, og som truer, ikke havde været, vilde jeg ikke have ønsket at fremsætte et saadant Lovforslag; jeg anser det dog som sagt for forsvareligt, naar Forholdene saa kraftigt opfordrer dertil.

Den nærmere Tilrettelægnings af Pensa, Læseplan og Eksamen maa udarbejdes af et lille sagkyndigt Udvalg af Seminariefolk, men det er klart, at Hovedvægten maa læg-